

Talousvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle EU:n vihreitä joukkolainoja koskevaa asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle EU:n vihreitä joukkolainoja koskevaa asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi (HE 77/2024 vp): Asia on saapunut talousvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- neuvotteleva virkamies Milla Kouri, valtiovarainministeriö
- hallitussihteeri Monika Vainio, valtiovarainministeriö
- johtava asiantuntija Ossi Eräkivi, Finanssivalvonta
- neuvonantaja Karlo Kauko, Suomen Pankki
- oikeudellinen neuvonantaja Raija-Leena Ojanen, WWF Suomi

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- apulaisprofessori Hanna Silvola, Hanken Svenska handelshögskolan
- työ- ja elinkeinoministeriö
- ympäristöministeriö
- Nordea
- OP Ryhmä
- Suomen Pörssisäätiö
- Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
- Finanssiala ry
- Keskuskauppakamari
- Suomen Tilintarkastajat ry

Valiokunta on saanut ilmoituksen, ei lausuttavaa:

- Kuntarahoitus Oyj

Valiokunnan mietintö TaVM 16/2024 vp

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Finanssivalvonnasta annettua lakia, arvopaperimarkkinalakia ja kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annettua lakia. Esityksen tarkoituksena on muuttaa kansallista lainsäädäntöä EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen voimaantulon johdosta.

EU:n vihreitä joukkolainoja koskevalla asetuksella perustetaan liikkeeseenlaskijoille ja arvopaperistamisen alullepanijoille vapaaehtoiseen käyttöön eurooppalaisten vihreiden joukkolainojen standardi, niin kutsuttu EuGB-joukkolainastandardi, ja raportointimallipohjat muille ympäristönäkökulmia korostavien joukkolainojen liikkeeseenlaskijoille. Hallituksen esityksessä Finanssivalvonnalle ehdotetaan lisättäväksi toimivaltuuksia valvoa tehokkaasti EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen mukaisia liikkeeseenlaskijoita ja alullepanijoita koskevia velvoitteita ja määrätä seuraamuksia kyseisten velvoitteiden laiminlyönneistä.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan pääosin 21.12.2024.

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Ehdotuksen tausta ja tavoitteet

Hallituksen esityksessä ehdotetaan säädettäväksi EU:n vihreitä joukkolainoja koskevaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2023/2631 täydentävät kansalliset säännökset. EU:n vihreitä joukkolainoja koskeva asetus on jäsenmaissa suoraan sovellettavaa oikeutta, ja kansallista liikkumavaraa on vain hyvin rajallisesti. Asetusta aletaan soveltaa 21.12.2024.

Ehdotuksen tavoitteena on varmistaa EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen velvoitteiden noudattaminen ja valvontakehikon toteuttaminen kansallisella tasolla. Ehdotettavan kansallisen sääntelyn lähtökohtana on, että se vastaa mahdollisimman tarkasti EU-asetuksen sisältöä eikä sisällä kansallista lisäsääntelyä. Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Finanssivalvonnasta annettua lakia, arvopaperimarkkinalakia ja kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annettua lakia.

EU:n vihreitä joukkolainoja koskeva asetus on osa komission kestävän rahoituksen strategian toimenpidekokonaisuutta, jonka tarkoituksena on edistää sijoituksia ympäristön, yhteiskunnan ja hyvän hallintotavan kannalta kestävämpään talouteen. Asetuksella perustetaan liikkeeseenlaskijoille ja arvopaperistamisen alullepanijoille vapaaehtoinen eurooppalaisten vihreiden joukkolainojen standardi eli niin kutsuttu EuGB-joukkolainastandardi sekä raportointipohjat muille ympäristönäkökulmia korostavien joukkolainojen liikkeeseenlaskijoille. Asetuksen mukaiset vihreät joukkolainat perustuvat EU:n taksonomian mukaisiin vertailukelpoisiin kriteereihin, ja niitä myös valvotaan ja arvioidaan yhdenmukaisesti riippumatta siitä, minkä liikkeeseenlaskijan joukkolainaan sijoittaja sijoittaa.

Vaikka sijoittajat ovat viime vuosina olleet yhä kiinnostuneempia vihreistä joukkolainoista ja muista vihreän rahoituksen muodoista, puhtaan siirtymän investointeja ja rahoitusta tarvitaan

Valiokunnan mietintö TaVM 16/2024 vp

EU:ssa ja Suomessa huomattavasti nykyistä enemmän. EU:n vihreitä joukkolainoja koskevalla sääntelyllä pyritään lisäämään vihreiden joukkolainojen houkuttelevuutta tuottamalla vertailukelpoista tietoa joukkolainalla rahoitettavien hankkeiden ympäristövaikutuksista ja varmistamalla, että niiden valvonta ja ympäristöllisen kestävyys arviointi perustuvat yhdenmukaisiin kriteereihin. Käytännössä sääntely koskee suuria yrityksiä, joilla on mahdollisuus laskea liikkeelle osakkeita tai joukkolainoja. Vihreillä joukkolainoilla voidaan rahoittaa myös julkisia hankkeita, joille haetaan rahoitusta institutionaalisilta sijoittajilta.

Talousvaliokunta on ottanut kantaa EU:n vihreitä joukkolainoja koskevaan asetusehdotukseen lausunnossaan TaVL 36/2021 vp — U 43/2021 vp. Lausunnossaan valiokunta arvioi, että yhtenäinen EuGB-standardi on yksi keino, jolla voidaan parantaa vihreiden joukkolainojen markkinoiden toimivuutta, lisätä rahoituksen kohteena olevien hankkeiden ympäristövaikutusten uskottavuutta sekä vähentää viherpesun riskiä. Tiivis kytkeä EU:n taksonomiaan tarkoittaa, että taksonomia koskevat ratkaisut määrittävät sen, millaisiin hankkeisiin EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen mukaisia joukkolainoja voidaan käytännössä hyödyntää.

EU:n vihreitä joukkolainoja koskevaa asetusta täydentävä kansallinen sääntely

Hallituksen esityksessä ehdotetaan säädettäväksi kansallisesta toimivaltaisesta viranomaisesta, sen toimivaltuuksista sekä asetuksen mukaisten velvoitteiden laiminlyöntien hallinnollisista seuraamuksista. Ehdotuksen mukaan Finanssivalvonta toimii asetuksessa tarkoitettuna kansallisena toimivaltaisena viranomaisena. Kansalliset toimivaltaiset viranomaiset valvovat EU:n vihreiden joukkolainojen liikkeeseenlaskijoita ja alullepanijoita. Niiden toimivalta ei kuitenkaan ulotu vihreiden joukkolainojen liikkeeseenlaskijoina toimiviin julkisyhteisöihin tai liikkeeseenlaskijoihin, joiden arvopapereille julkisyhteisö on antanut ehdottoman ja peruuttamattoman takauksen.

EU:n vihreitä joukkolainoja koskevassa asetuksessa säädetään myös eräistä velvoitteista, jotka koskevat EU:n esiteasetuksessa ja EU:n arvopaperistamisasetuksessa tarkoitettuja toimivaltaisia viranomaisia. Finanssivalvonta toimii myös näissä asetuksissa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena ja vastaa niihin liittyvistä velvoitteista.

EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen mukaan toimivaltaisille viranomaisille on kansallisessa lainsäädännössä annettava vähintään asetuksen mukaiset valvonta- ja tutkintavaltuudet sekä valtuudet määrätä hallinnollisia seuraamuksia, jotka ovat tehokkaita, oikeasuhtaisia ja varoittavia. Kansallisen toimivaltaisen viranomaisen on noudatettava myös asetuksen mukaisia sallassapitoa, muutoksenhakua ja turvaamistoimenpiteitä koskevia säännöksiä. Lisäksi sen tulee huolehtia siitä, että hallinnollisista seuraamuksista ja muista hallinnollisista toimenpiteistä ilmoitetaan Euroopan arvopaperiviranomaiselle ESMalle asetuksen edellyttämällä tavalla.

Talousvaliokunta toteaa, että hallituksen esityksessä ehdotetut toimivaltaista viranomaisista, sen toimivaltuuksista ja hallinnollisia seuraamuksia koskevat ehdotukset ovat perusteltuja osana EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan sääntelyn kansallista täytäntöönpanoa. Myös valiokunnan saamissa asiantuntijalausunnoissa ehdotettua sääntelyä pidetään sinänsä perusteltuna. Asiantuntijalausunnoissa on kuitenkin esitetty joitain muutoksia ehdotukseen sisältyviin, Finanssivalvonnan toimivaltuuksia koskeviin yksittäisiin säännöksiin. Niiden osalta valiokunta viittaa valtiovarainministeriön 26.9.2024 päivättyyn vastineeseen, jonka mukaan hallituksen esityksen mukaista ar-

Valiokunnan mietintö TaVM 16/2024 vp

vopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:n 6 momenttia (Seuraamusmaksu) ja lain 17 luvun 1 b §:ää (Arvopapereita koskevan markkinoinnin kieltäminen) on tarpeen täsmentää asiantuntijalausunnoissa esitettyjen huomioiden perusteella. Muilta osin asiantuntijalausuntoihin sisältyviä muutosehdotuksia ei ole mahdollista huomioida, koska ne joko eivät kaikin osin vastaa EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen täytäntöönpanolle asetettuja tiukkoja vaatimuksia tai merkitsivät kansallista lisäsääntelyä.

Muutamassa asiantuntijalausunnossa ehdotetaan muutoksia Finanssivalvonnasta annetun lain yksittäisiin säännöksiin ja todetaan, että tietyt lain säännökset ovat useiden niihin tehtyjen muutosten seurauksena muodostuneet hyvin vaikeaselkoisiksi. Talousvaliokunta viittaa 7.6.2024 päivättyyn mietintöönsä TaVM 8/2024 vp — HE 31/2024 vp, jossa se kiinnittää vakavaa huomiota eräiden Finanssivalvonnasta annetun lain säännösten vaikeaselkoisuuteen. Valiokunta viittaa myös valtiovarainministeriön 26.9.2024 päivättyyn vastineeseen, jonka mukaan valtiovarainministeriö aikoo käynnistää tarkastelun esimerkiksi Finanssivalvonnasta annetun lain 41 a §:n uudistustarpeista. Valiokunta pitää tarkoituksenmukaisena, että asiantuntijalausunnoissa esitettyjä yksittäisiä säännöksiä koskevia muutosehdotuksia arvioidaan Finanssivalvonnasta annetun lain laajemmän tarkastelun yhteydessä.

VALIOKUNNAN YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Laki Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

Johtolause. Valiokunta ehdottaa muutoksia lain johtolauseeseen.

5 §. Muut finanssimarkkinoilla toimivat. Pykälässä on yhteensovittamistarve. Valiokunta ehdottaa, että pykälän 41, 42 ja 43 kohdissa huomioidaan pykälään aiemmin tehdyt muutokset (Laki Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta EV 74/2024 vp).

41 §. Seuraamusmaksun määrääminen. Pykälän 3 momentissa on yhteensovittamistarve. Valiokunta ehdottaa, että 3 momentissa huomioidaan siihen aiemmin tehdyt muutokset (Laki Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta EV 74/2024 vp).

43 §. Hallinnollisen seuraamuksen ja muun päätöksen julkistaminen. Hallituksen esityksen mukaan pykälään lisätään uusi momentti, jossa säädetään EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen rikkomisen johdosta määrättävää julkista varoitusta tai seuraamusmaksua koskevan päätöksen julkistamisesta. Uuteen momenttiin sisältyvät myös vastaavanlaiset säännökset esiteasetuksen, joukkorahoitusasetuksen, kryptovaramarkkina-asetuksen ja arvopaperistamisasetuksen osalta. Valiokunta ehdottaa hallituksen esityksestä poiketen, että asiasta säädetään pykälän 5 momenttia muuttamalla, koska 5 momentissa jo säädetään päätösten julkistamisesta EU:n DORA-asetuksen nojalla. Valiokunta toteaa, että pykälässä on yhteensovittamistarve, ja ehdottaa, että pykälän 5 momentissa huomioidaan siihen aiemmin tehdyt muutokset (Laki Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta EV 74/2024 vp).

Valiokunnan mietintö TaVM 16/2024 vp

2. Laki arvopaperimarkkinalain muuttamisesta

15 luku. Hallinnolliset seuraamukset

2 §. Seuraamusmaksu. Valiokunta ehdottaa, että pykälän 6 momenttia täsmennetään niin, että siinä viitataan pykälän 1—3 momentissa tarkoitettuja säännöksiä koskevien tarkempien säännösten sijasta pykälän 1—4 momentissa tarkoitettuja säännöksiä koskeviin tarkempiin säännöksiin.

17 luku. Valvontavaltuudet

1 b §. Arvopapereita koskevan markkinoinnin kieltäminen. Valiokunta ehdottaa täsmennystä pykälän sanamuotoon.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Talousvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 77/2024 vp sisältyvän 3. lakiehdotuksen.

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 77/2024 vp sisältyvät 1. ja 2. lakiehdotuksen. (Valiokunnan muutosehdotukset)

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Laki

Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 5 §:n ~~1-momentin~~41-kohta 42 kohta sekä 40 §:n 2 momentin 10 kohta, 41 §:n 3 momentti, sekä 41 a §:n 16, 20 ja 21 momentti sekä 43 §:n 5 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 5 §:n ~~1-momentin~~41-kohta 42 kohta, 41 §:n 3 momentti sekä 43 §:n 5 momentti laissa /, 41 a §:n 16, 20 ja 21 momentti sekä ~~41 §:n 3 momentti~~ laissa 403/2024 ja 40 §:n 2 momentin 10 kohta laissa 214/2022, sekä

lisätään 5 §:n ~~1-momenttiin~~, sellaisena kuin se on laeissa 752/2012, 902/2012, 254/2013, 170/2014, 198/2015, 520/2016, 737/2016, 1442/2016, 228/2017, 575/2017, 893/2017, 1071/2017,

Valiokunnan mietintö TaVM 16/2024 vp

241/2018, 1229/2018, 215/2019, 296/2019, 517/2019, 574/2019, 963/2019, 316/2020, 524/2021, 599/2021, 205/2022, 184/2023, 192/2023, ja 403/2024, ja / uusi 42 kohta 43 kohta, 41 a §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 241/2018, 524/2021, 954/2021, 205/2022, 214/2022, 192/2023 ja 403/2024, uusi 11 momentti, jolloin nykyinen 11–15 momentti, muutettu 16 ja nykyinen 17–19 momentti, muutettu 20 ja 21 momentti sekä nykyinen 22 momentti siirtyvät 12–23 momentiksi, 43 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 176/2016, 1071/2017, ja 524/2021, uusi 5 momentti sekä lakiin uusi 50 y § seuraavasti:

5 §

Muut finanssimarkkinoilla toimivat

Muulla finanssimarkkinoilla toimivalla tarkoitetaan tässä laissa:

~~41) sitä, joka on velvollinen EU:n kryptovaramarkkina-asetuksen 41 artiklan 1 ja 2 kohdan ja 83 artiklan 1 ja 2 kohdan nojalla tekemään Finanssivalvonnalle ilmoituksen omistussuosuksien hankinnasta ja luovutuksesta;~~

42) EU:n DORA-asetukset 3 artiklan 19 alakohdassa tarkoitettua TVT-palveluntarjoajana olevaa kolmatta osapuolta;

42)43) Eurooppalaisista vihreistä joukkolainoista ja ympäristön kannalta kestävinä markkinoitavia joukkolainoja ja kestävyys sidottuja joukkolainoja koskevasta valinnaisesta tietojen julkistamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/2631, jäljempänä EU:n vihreitä joukkolainoja koskeva asetusta, 3 artiklassa tarkoitettua eurooppalaisen vihreän joukkolainan liikkeeseenlaskijaa ja 16 artiklassa tarkoitettua eurooppalaisen vihreän joukkolainan alullepanijaa sekä 21 artiklassa tarkoitettuja mallipohjia käyttävää liikkeeseenlaskijaa näiden mallipohjien osalta.

40 §

Seuraamusmaksu

Seuraamusmaksu määrätään myös sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö tai rikkoo:

10) tiedonantovelvoiteasetuksen 4 artiklan 1–5 kohdan säännöksiä haitallisten kestävyysvaikutusten avoimuudesta internetsivuilla yhteisön tasolla, 6 artiklan säännöksiä kestävyysriskien huomioon ottamisen avoimuudesta ennen sopimuksen tekemistä annettavissa tiedoissa, 7 artiklan säännöksiä haitallisten kestävyysvaikutusten avoimuudesta ennen sopimuksen tekemistä annettavissa tiedoissa rahoitustuotteiden tasolla, 8 artiklan 1 tai 2 kohdan säännöksiä ympäristöön tai yhteiskuntaan liittyvien ominaisuuksien edistämisen avoimuudesta ennen sopimuksen tekemistä annettavissa tiedoissa, 9 artiklan 1–4 kohdan säännöksiä kestävien sijoitusten avoimuudesta ennen sopimuksen tekemistä annettavissa tiedoissa, 10 artiklan 1 kohdan säännöksiä ympäristöön tai yhteiskuntaan liittyvien ominaisuuksien sekä kestävien sijoitusten edistämisen avoimuudesta internetsivuilla, 11 artiklan 1 tai 2 kohdan säännöksiä ympäristöön tai yhteiskuntaan liitty-

Valiokunnan mietintö TaVM 16/2024 vp

vien ominaisuuksien ja kestävien sijoitusten edistämisen avoimuudesta määräaikaikaiskatsauksissa tai 13 artiklan 1 kohdan säännöksiä markkinointiviestinnästä;

41 §

Seuraamusmaksun määrääminen

Sen lisäksi, mitä 2 momentissa säädetään, jos kyse on vertailuarvoasetuksen rikkomisesta, seuraamusmaksun määrää arvioitaessa on otettava huomioon myös menettelyn vaikutus reaalityönteeseen. Jos kyse on arvopapereiden yleisölle tarjoamisen tai kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla ottamisen yhteydessä julkaistavasta esitteestä ja direktiivin 2003/71/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/1129, jäljempänä *esiteasetus*, rikkomisesta, seuraamusmaksun määrää arvioitaessa noudatetaan 2 momentin sijaan, mitä mainitun asetuksen 39 artiklassa säädetään. Jos kyse on EU:n joukkorahoitusasetuksen rikkomisesta, seuraamusmaksun määrää arvioitaessa noudatetaan 2 momentin sijaan, mitä mainitun asetuksen 40 artiklassa säädetään. Jos kyse on EU:n kryptovaramarkkina-asetuksen rikkomisesta, seuraamusmaksun määrää arvioitaessa noudatetaan 2 momentin sijaan, mitä mainitun asetuksen 112 artiklassa säädetään. Jos kyse on arvopaperistamisasetuksen rikkomisesta, seuraamusmaksun määrää arvioitaessa noudatetaan 2 momentin sijaan, mitä mainitun asetuksen 33 artiklassa säädetään. Jos kyse on EU:n DORA-asetuksen rikkomisesta, seuraamusmaksun määrää arvioitaessa noudatetaan 2 momentin sijaan EU:n DORA-asetuksen 51 artiklan 2 kohtaa. Jos kyse on EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen rikkomisesta, seuraamusmaksun määrää arvioitaessa noudatetaan 2 momentin sijaan, mitä mainitun asetuksen 50 artiklassa säädetään.

41 a §

Seuraamusmaksun enimmäismäärä eräissä tapauksissa

Jos seuraamusmaksu koskee arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:n 5 momentissa tarkoitettujen säännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla, sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään joko 0,5 prosenttia oikeushenkilön edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään 500 000 euroa ja luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään 50 000 euroa.

Jos 16 momentissa tarkoitettu seuraamusmaksu koskee vertailuarvoasetuksen 11 artiklan 1 kohdan d alakohdan tai 4 kohdan rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään joko kaksi prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään 250 000 euroa sen mukaan, kumpi on suurempi. Luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään 100 000 euroa.

Valiokunnan mietintö TaVM 16/2024 vp

Sen estämättä, mitä 13–20 momentissa säädetään, seuraamusmaksu saa kuitenkin olla enintään kolme kertaa niin suuri kuin teolla tai laiminlyönnillä saatu hyöty, jos hyödyn suuruus on määriteltävissä.

Seuraamusmaksu voidaan määrätä myös 1–11 ja 13–20 momentissa tarkoitettujen säädösten nojalla annettujen säännösten rikkomisesta.

43 §

Hallinnollisen seuraamuksen ja muun päätöksen julkistaminen

Jos julkinen varoitus, rikemaksu tai seuraamusmaksu määrätään esiteasetuksen rikkomisen johdosta, päätöksen julkistamiseen sovelletaan tämän pykälän sijaan, mitä mainitun asetuksen 42 artiklassa säädetään. Jos julkinen varoitus tai seuraamusmaksu määrätään joukkorahoitusasetuksen rikkomisen johdosta, päätöksen julkistamiseen sovelletaan tämän pykälän sijaan, mitä mainitun asetuksen 42 artiklassa säädetään. Jos julkinen varoitus tai seuraamusmaksu määrätään kryptovaramarkkina-asetuksen rikkomisen johdosta, päätöksen julkistamiseen sovelletaan tämän pykälän sijaan, mitä mainitun asetuksen 114 artiklassa säädetään. Jos seuraamusmaksu määrätään arvopaperistamisasetuksen rikkomisen johdosta, päätöksen julkistamiseen sovelletaan tämän pykälän sijaan, mitä mainitun asetuksen 37 artiklassa säädetään. Jos rikemaksu, julkinen varoitus tai seuraamusmaksu määrätään EU:n DORA-asetuksen rikkomisen johdosta, päätöksen julkistamiseen sovelletaan tämän pykälän sijaan EU:n DORA-asetuksen 54 artiklaa. Jos julkinen varoitus tai seuraamusmaksu määrätään EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen rikkomisen johdosta, päätöksen julkistamiseen sovelletaan tämän pykälän sijaan, mitä mainitun asetuksen 52 artiklassa säädetään.

50 y §

Toiminta EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen toimivaltaisena viranomaisena

Finanssivalvonta toimii EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen 44 artiklassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

2.

Laki

arvopaperimarkkinalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan arvopaperimarkkinalain (746/2012) 1 luvun 5 §:n 1 momentin 8 kohta, 15 luvun 2 §:n 3–5 momentti, 17 luvun 1, 1 b ja 3 §, sellaisina kuin ne ovat, 1 luvun 5 §:n 1 momentin 8 kohta ja 15 luvun 2 §:n 5 momentti laissa 511/2019 sekä 15 luvun 2 §:n 3 ja 4 momentti sekä 17 luvun 1, 1 b ja 3 § laissa 1228/2018, sekä

lisätään 1 luvun 5 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 519/2016, 1228/2018 ja 511/2019, uusi 9 kohta, 15 luvun 2 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1278/2015, 1228/2018, 511/2019 ja 163/2024, uusi 5 momentti, jolloin muutettu 5 momentti siirtyy 6 momentiksi, 17 lukuun uusi 1 d § sekä 17 luvun 2 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1228/2018, uusi 4 momentti seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

5 §

Euroopan unionin lainsäädäntö

Tässä laissa tarkoitetaan:

8) *osakkeenomistajien oikeudet -direktiivillä* osakkeenomistajien eräiden oikeuksien käyttämisestä julkisesti noteeratuissa yhtiöissä annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2007/36/EY;

9) *EU:n vihreitä joukkolainoja koskevalla asetuksella* eurooppalaisista vihreistä joukkolainoista ja ympäristön kannalta kestävinä markkinoitavia joukkolainoja ja kestävyyyteen sidottuja joukkolainoja koskevasta valinnaisesta tietojen julkistamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2023/2631.

15 luku

Hallinnolliset seuraamukset

2 §

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat tämän pykälän 1 ja 2 momentissa säädetyn lisäksi seuraavien markkinoiden väärinkäyttöasetuksen säännösten rikkominen tai laiminlyönti:

1) 14 ja 15 artiklan säännös sisäpiirikauppoja ja sisäpiirintiedon laitonta ilmaisemista sekä markkinoiden manipulointia koskevasta kiellosta;

2) 16 artiklan 1 ja 2 kohdan ja 17 artiklan 1 ja 2, 4–6 ja 8 kohdan säännös markkinoiden väärinkäytön estämisestä ja havaitsemisesta sekä sisäpiirintiedon julkistamisesta;

3) 18 artiklan 1–6 kohdan, 19 artiklan 1, 2, 3, 5–7 ja 11 kohdan sekä 20 artiklan 1 kohdan säännös sisäpiiriluetteloista, johtohenkilöiden liiketoimista sekä sijoitussuosituksista ja tilastoista.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat tämän pykälän 1–3 momentissa säädetyn lisäksi seuraavien esiteasetuksen säännösten rikkominen tai laiminlyönti:

1) 3 ja 5 artiklan säännös esitteen julkaisemisvelvollisuudesta ja siitä vapauttamisesta sekä arvopapereiden edelleenmyynnistä;

2) 6 artiklan, 7 artiklan 1–11 kohdan, 8–10 artiklan ja 11 artiklan 1 ja 3 kohdan säännös esitteen laatimisesta sekä siihen liittyvästä vastuusta;

3) 14 artiklan 1 ja 2 kohdan, 15 artiklan 1 kohdan, 16 artiklan 1–3 kohdan, 17 ja 18 artiklan sekä 19 artiklan 1–3 kohdan säännös esitteen sisällöstä ja muodosta sekä tietojen julkistamatta jättämisestä;

4) 20 artiklan 1 kohdan, 21 artiklan 1–4 kohdan ja 7–11 kohdan, 22 artiklan 2–5 kohdan, 23 artiklan 1, 2, 3 ja 5 kohdan sekä 27 artiklan säännös esitteen hyväksymistä ja julkaisemista koskevista järjestelyistä, mainonnasta, esitteen täydennyksistä sekä käytettävästä kielestä.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat tämän pykälän 1–4 momentissa säädetyn lisäksi seuraavien EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen säännösten rikkominen tai laiminlyönti:

1) 10 artiklan säännös eurooppalaista vihreää joukkolainaa koskevasta tietokoosteesta ja liikkeeseenlaskua edeltävästä arvioinnista;

2) 11 artiklan säännös kohdentamisraportista ja liikkeeseenlaskun jälkeisestä kohdentamisraporttien arvioinnista;

3) 12 artiklan säännös eurooppalaista vihreää joukkolainaa koskevasta vaikutusraportista;

4) 14 artiklan säännös eurooppalaisia vihreitä joukkolainoja koskevasta esitteestä;

5) 15 artiklan säännös julkaisemisesta liikkeeseenlaskijan verkkosivustolla ja ilmoittamisesta arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja toimivaltaiselle viranomaiselle;

6) 15 a artiklan säännös tietojen saatavuudesta eurooppalaisessa keskitetyssä yhteyspisteessä;

7) 18 artiklan säännös tiettyjen arvopaperistettujen vastuiden poissulkemisesta;

Valiokunnan mietintö TaVM 16/2024 vp

8) 19 artiklan säännös tietojen julkistamista koskevista lisävaatimuksista arvopaperistamisen tapauksessa;

9) 21 artiklan säännös tiedoista, jotka ympäristön kannalta kestävinä markkinoitavien joukkolainojen ja kestävyys- sidottujen joukkolainojen liikkeenlaskijoiden on julkistettava määräjain liikkeeseenlaskun jälkeen.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat lisäksi tämän pykälän ~~1–3 momentissa~~ **1–4 momentissa** tarkoitettuja säännöksiä koskevat tarkemmat säännökset ja määräykset sekä esiteasetuksen, avoimuusdirektiivin, markkinoiden väärinkäyttöasetuksen, osakkeenomistajien oikeudet -direktiivin ja EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten säännökset.

17 luku

Valvontavaltuudet

1 §

Arvopaperin yleisölle tarjoamisen lykkäminen

Finanssivalvonta voi määrätä, että arvopaperin yleisölle tarjoamista lykätään enintään kymmenellä perättäisellä pankkipäivällä kerrallaan. Lykkäys voidaan määrätä, jos Finanssivalvonnalla on perusteltu syy epäillä, että arvopaperin tarjoaja tai se, joka toimeksiannon nojalla huolehtii tarjouksesta, toimii tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten taikka esiteasetuksen tai sen nojalla annettujen Euroopan komission asetusten tai päätösten vastaisesti. Sama koskee liikkeeseenlaskijan EU:n vihreitä joukkolainoja koskevassa asetuksessa tarkoitettujen eurooppalaisten vihreiden joukkolainojen yleisölle tarjoamista, jos liikkeeseenlaskija on toiminut EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen II osaston 2 luvun tai 18 tai 19 artiklan mukaisen velvoitteen vastaisesti. Ennen määräyksen antamista Finanssivalvonnan on varattava määräyksen kohteelle tilaisuus tulla kuulluksi, jollei asian kiireellisyydestä tai muusta erityisestä syystä muuta johdu.

1 b §

Arvopapereita koskevan markkinoinnin kieltäminen

Finanssivalvonta voi kieltää, lykätä tai lopettaa arvopaperin liikkeeseenlaskijan, tarjoajan, kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla ottamista hakevan henkilön tai asianomaisen rahoituksen välittäjän arvopapereita koskevan markkinoinnin enintään kymmenen peräkkäisen pankkipäivän ajaksi kerrallaan, jos Finanssivalvonnalla on perusteltu syy epäillä, että **kyseisiä arvopapereita koskevan** esiteasetuksen mukaisen esitteen sisältämistä tiedoista vastuussa olevat henkilöt ovat toimineet esiteasetuksen tai sen nojalla annettujen Euroopan komission asetusten tai päätösten vastaisesti. Sama koskee liikkeeseenlaskijan tai rahoituksen välittäjän EU:n vihreitä joukkolainoja koskevassa asetuksessa tarkoitettujen eurooppalaisten vihreiden joukkolainojen markkinointia, jos liikkeeseenlaskija tai rahoituksen välittäjä on toiminut EU:n vihreitä joukko-

Valiokunnan mietintö TaVM 16/2024 vp

lainoja koskevan asetuksen II osaston 2 luvun tai 18 tai 19 artiklan mukaisen velvoitteen vastaisesti.

1 d §

EU:n vihreitä joukkolainoja koskevaan asetukseen liittyvät julkaisua koskevat toimivaltuudet

Finanssivalvonta voi vaatia EU:n vihreitä joukkolainoja koskevassa asetuksessa tarkoitettua eurooppalaisen vihreän joukkolainan liikkeeseenlaskijaa julkaisemaan mainitun asetuksen 10 artiklassa tarkoitettua tietokoosteen tai sisällyttämään tietokoosteeseen mainitun asetuksen liitteessä I tarkoitettut tiedot, julkaisemaan mainitun asetuksen 10–12 artiklassa tarkoitettuja arvioita ja arviointeja, mainitun asetuksen 11 artiklassa tarkoitettuja vuotuisia kohdentamisraportteja tai sisällyttämään vuotuisiin kohdentamisraportteihin mainitun asetuksen liitteessä II tarkoitettut tiedot, julkaisemaan mainitun asetuksen 12 artiklassa tarkoitettua vaikutusraportin tai sisällyttämään vaikutusraporttiin mainitun asetuksen liitteessä III tarkoitettut tiedot sekä ilmoittamaan julkaisemisesta Finanssivalvonnalle mainitun asetuksen 15 artiklan 4 kohdan mukaisesti.

Finanssivalvonta voi vaatia liikkeeseenlaskijaa, joka käyttää EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen 21 artiklassa tarkoitettuja yhteisiä mallipohjia, sisällyttämään mallipohjissa tarkoitettut seikat liikkeeseenlaskun jälkeen määräajoin julkistettaviin tietoihin.

Finanssivalvonta voi julkistaa sen tosiseikan, että eurooppalaisen vihreän joukkolainan liikkeeseenlaskija ei noudata EU:n vihreitä joukkolainoja koskevaa asetusta, ja vaatia kyseistä liikkeeseenlaskijaa julkaisemaan kyseisen tiedon verkkosivustollaan. Finanssivalvonta voi julkistaa kolmen kuukauden kuluttua edellä tarkoitettua toimivaltuuden käytön jälkeen sen, että kyseinen eurooppalaisen vihreän joukkolainan liikkeeseenlaskija ei enää noudata mainitun asetuksen 3 artiklaa nimityksen *eurooppalainen vihreä joukkolaina* tai *EuGB-joukkolaina* käytön osalta, ja vaatia liikkeeseenlaskijaa julkistamaan tämän tiedon verkkosivustollaan.

2 §

Kielto- oikaisu- ja keskeytyspäätös

Finanssivalvonta voi kieltää liikkeeseenlaskijalta EU:n vihreitä joukkolainoja koskevassa asetuksessa tarkoitettujen eurooppalaisten vihreiden joukkolainojen liikkeeseenlaskun enintään yhden vuoden ajaksi, jos liikkeeseenlaskija on toistuvasti ja vakavasti rikkonut mainitun asetuksen II osaston 2 lukua tai 18 tai 19 artiklaa, sekä kieltää luonnolliselta henkilöltä tai oikeushenkilöltä, joka on vastuussa mainitun asetuksen II osaston 2 lukua tai 18, 19 tai 21 artiklaa tarkoitettujen säännösten laiminlyönnistä tai rikkomisesta, mainituissa asetuksessa tarkoitettujen eurooppalaisten vihreiden joukkolainojen liikkeeseenlaskun enintään yhden vuoden ajaksi.

Valiokunnan mietintö TaVM 16/2024 vp

3 §

Uhkasakko

Finanssivalvonta voi tehostaa 1, 1 b, 1 d ja 2 §:ssä tarkoitetun kiellon tai päätöksen noudattamista uhkasakolla. Uhkasakon määrää maksettavaksi Finanssivalvonta. Uhkasakkoa koskevaan asiaan sovelletaan, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain 15 luvun 2 §:n 5 momentin 6 kohta tulee voimaan kuitenkin vasta 1 päivänä tammikuuta 2030.

3.

Laki

kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 3 luvun 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain (1070/2017) 3 luvun 8 §:n 6 momentti, ja

lisätään 3 luvun 8 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1232/2018, uusi 7 momentti seuraavasti:

3 luku

Säännellyn markkinan toiminnan järjestäminen

8 §

Rahoitusvälineen ottaminen kaupankäynnin kohteeksi säännellylle markkinalle

Finanssivalvonta voi määrätä, että rahoitusvälineen ottamista kaupankäynnin kohteeksi säännellylle markkinalle lykätään enintään kymmenellä perättäisellä pankkipäivällä kerrallaan. Lykkäys voidaan määrätä, jos Finanssivalvonnalla on perusteltu syy epäillä, että:

Valiokunnan mietintö TaVM 16/2024 vp

1) rahoitusvälinettä kaupankäynnin kohteeksi hakeva taikka se, joka toimeksiannon nojalla huolehtii kaupankäynnin kohteeksi hakemisesta, toimii tämän lain, arvopaperimarkkinalain tai niiden nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaisesti; tai

2) eurooppalaisista vihreistä joukkolainoista ja ympäristön kannalta kestävinä markkinoitavia joukkolainoja ja kestävyYTEEN sidottuja joukkolainoja koskevasta valinnaisesta tietojen julkistamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2023/2631 tarkoitettu eurooppalaisen vihreän joukkolainan liikkeeseenlaskija ei ole noudattanut mainitun asetuksen II osaston 2 luvun tai 18 tai 19 artiklan mukaista velvoitetta.

Ennen 6 momentin mukaisen määräyksen antamista Finanssivalvonnan on varattava päätöksen kohteelle tilaisuus tulla kuulluksi, jollei asian kiireellisyydestä tai muusta erityisestä syystä muuta johdu.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 25.10.2024

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Sakari Puisto ps
jäsen Noora Fagerström kok
jäsen Lotta Hamari sd
jäsen Antti Kangas ps
jäsen Miapetra Kumpula-Natri sd
jäsen Timo Mehtälä kesk
jäsen Matias MäkyneN sd
jäsen Oras Tynkkynen vihr
jäsen Heikki Vestman kok
jäsen Juha Viitala sd
jäsen Johannes Yrttiaho vas
varajäsen Pauli Aalto-Setälä kok
varajäsen Juha Mäenpää ps
varajäsen Minna Reijonen ps

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Johanna Rihto-Kekkonen